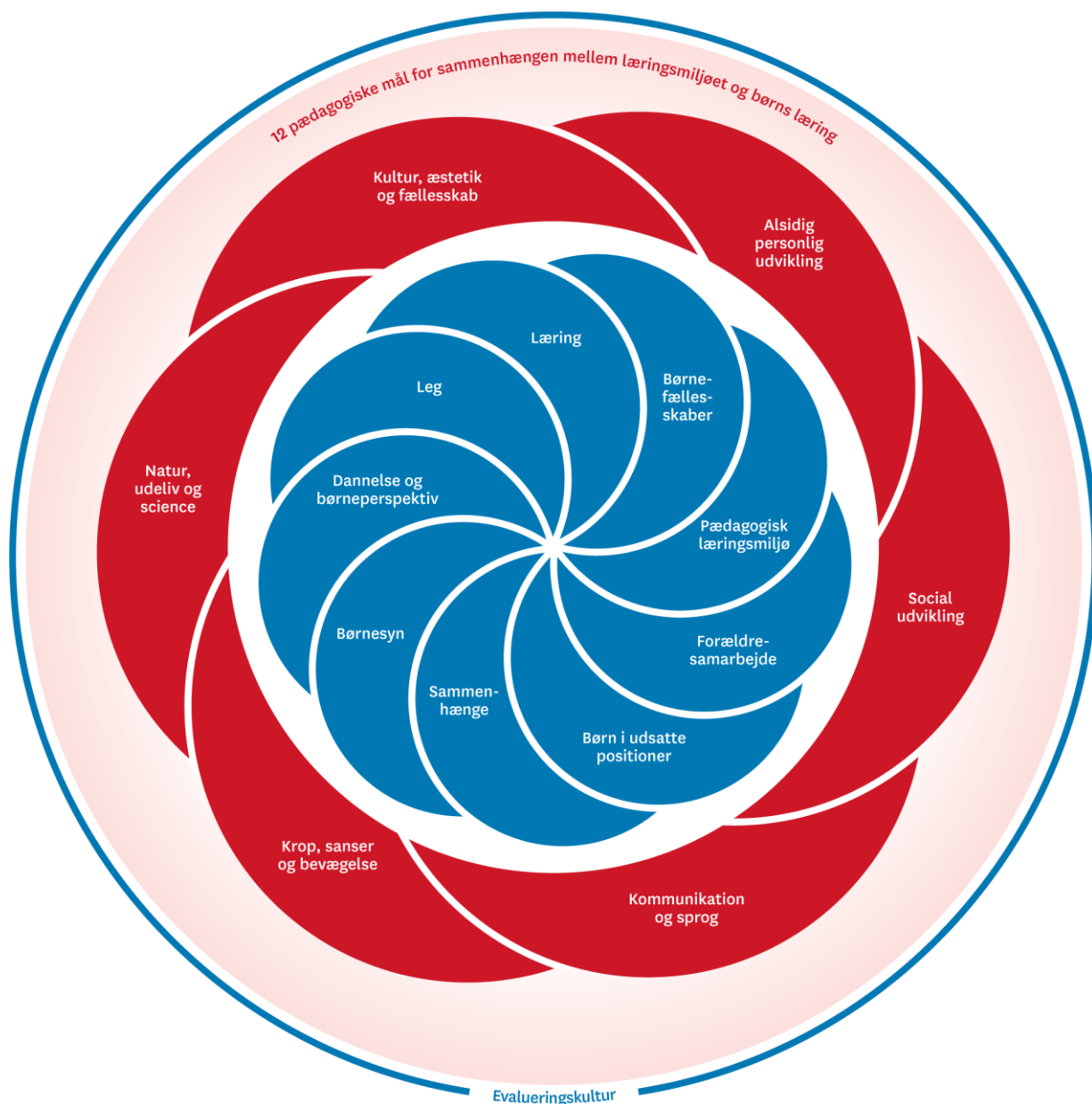

Pædagogisk læreplan for Dagtilbuddet Bulderbo

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Bulderbo er en integreret institution med plads til ca. 80 børn, fordelt på 2 vuggestue grupper – Mariehønsene og Brumbasserne og 3 børnehavegrupper - Sommerfuglene, Billerne og Regnbuen, hvoraf den ene af grupperne - Regnbuen er et specialtilbud.

De børn som er visiteret til specialgruppen, er alle børn der kan profitere af at være i en almindelig børnehave, men som har brug for særlig hjælp og støtte i hverdagen for en kortere eller længere periode.

Vi har fantastiske lokaler og dejlige grønne områder med stor mulighed for kreativitet, udeliv, udvikling af spændende læringsmiljøer mm.

På vores legepladser er der, udover de mere almindelige legeredskaber som gynger og sandkasser, også bålplads og udeværksted. Der er ligeledes både græs og buskads man kan "gemme sig – og gå på opdagelse i" – gerne med en lup i hånden og en spand til at samle krible krable dyr i, der efterfølgende kan undersøges sammen med en voksen.

Indendørs er det store lyse lokaler med højt til loftet og fokus på at skabe inspirerende læringsmiljøer – både på de enkelte stuer, men også på gangarealer og i garderoberne.

I hjertet af huset – "Mellemgården" ligger vores køkken, hvor der hver dag bliver lavet dejlig mad til os. I mellemgården starter vi og slutter også dagen.

I mellemgården ligger også vores motorikrum. Her er fokus på krop og bevægelse, drama og sang. Dette rum benyttes af alle grupper i huset.

Pædagogisk profil:

I Bulderbo arbejder vi ud fra en anerkendende og fællesskabende pædagogik.

Vi har en stærk overbevisning på at alle børn, gør det bedste de kan ud fra de betingelser de har og det er vores opgave som voksne, at skabe de bedste betingelser for børnene.

Det er altid den voksnes ansvar for den gode relation og den gode relation barn-voksen og barn-barn er noget af det, der optager os meget.

Vi læner os op ad den moderne udviklingspsykologi og er ligeledes inspireret af Marte Meo metoden. En metode, der kort fortalt, har fokus på det gode samspil og fokus på den udvikling der sker, når vi mødes af mennesker, der har fokus på de gode ressourcer.

Vi er optaget af læringsrum og forsøger hele tiden at være opmærksom på, hvad der rører sig i børnegruppen og justerer og tilpasser vores læringsrum efter dette. Vi forsøger at optimere og udnytte alle rum i vores hus, så de er inspirerende for både børn og voksne at opholde sig.

I Bulderbo arbejder vi med programmet "Fri for mobberi". Et program udviklet af Red Barnet og Mary Fonden.

”Programmet tager udgangspunkt i at arbejde med at fremme mobningens modsætning: *Et trygt og inkluderende børnefællesskab*. Fri for mobberi forebygger mobning i de konkrete børnefællesskaber, som programmet bliver brugt i, og giver samtidig børnene sociale kompetencer og pejlemærker, som kan følge dem videre i livet”. (www.friformobberi.dk)

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Bulderbo mener vi at børn gør det godt når de kan. Når det ikke lykkes, er det den voksnes ansvar at skabe rammerne.

Børn har ret til at være forskellige og udvikle sig i forskelligt tempo. Barnet skal have en oplevelse af at det ikke er forkert at fejle, at man skal øve for at lære og vi voksne skal være tilgængelige og interesseret i dem.

Vi bevidste om at der er en uligevægt i voksen-barn relationen jvt. Berit Bae "Voksnes definationsmagt". Med den viden bestræber vi os på at skabe rammer der omfavner inddragelse og deltagelsesmuligheder. Det er vigtigt at alle børn oplever at blive taget alvorligt. Barnet skal føle sig set, hørt og forstået, samt opleve det har en demokratisk stemme.

Barnet skal have mulighed for at være medbestemmende og medskabende af læringsmiljøer, med udgangspunkt i barnets perspektiv. Børn er aktive medskabere af egen læring og udvikling i rammer, som de voksne er ansvarlige for. Børns bidrag er væsentlige og vigtige elementer i det pædagogiske arbejde.

Leg er fundamentet for læring, udvikling og dannelse. Leg, fællesskabet og relationer understøtter barnets mulighed for medindflydelse, forhandling og udvikling af personlige kompetencer. I legen bearbejder barnet de udtryk det har og giver udtryk for det. Barnet omsætter dets erfaring og oplevelser i legen.

I Bulderbo har vi en opmærksomhed på at skabe lege- og læringsmiljøer, der giver gode betingelser for legen. Der er opmærksomhed på forskellige legetyper fx rolleleg, tumleleg, konstruktionssleg, fantasileg, regelleg og den undersøgende- og udforskende leg.

De voksnes rolle i legen er at være observerende, opmærksomme på- og prioritere leg. Vi skal være medskabende af legen ved at guide, vejlede, være nysgerrige og undrende med barnet.

Vi er opmærksomme på, det ikke er alle børn, der har lige gode legekompetence eller forstår de sociale spilleregler. Ligesom leg er en forudsætning for læring, er at lege noget der skal læres. Nogle skal have hjælp af en voksen til det.

At kunne lege, kræver at barnet kan udtrykke sine ideer og forslag til de øvrige børn. Det kræver at barnet kender til turtagning – dvs kan dele, lytte til de andre børn og skiftes til noget. Det kræver ligeledes at barnet er i stand til at komme ind i en leg – dvs har evnen til at stå på sidelinjen og observere, hvad der foregår og spørge på den rigtige måde, om det må være med i legen.

I Bulderbo er vi voksne opmærksomme på at fokusere på hvad den gode leg kan være for det enkelte barn – den leg de selv skaber – frem for hvad vi oplever fra et voksen-perspektiv, ser ud som en god leg.

"Jeg bliver bedt om at høre efter børnene på Regnbuen imens den faste voksne går på toilettet og selv får tøj på til at gå ud på legepladsen. Jeg er ikke fast på stuen, men kender børnene rigtig godt. Jeg ved at nogle af børnene ikke altid er helt klar til at få tøj på, da de midt på dagen kan være lidt trætte og har brugt meget energi til formiddag og frokost. Nogle af børnene kan nogle gange blive frustreret og kede af det, hvis tøjet ikke lige sidder som det skal, så jeg tænkte kreativt, gik ned i børnehøjde og gjorde det at tage tøj på til en leg for børnene. Jeg vælger at blive til hjælpepolitiet.

Jeg tager en stol og siger så til børnene at hvis de har brug for hjælp kan de komme over til hjælpepolitiet. Jeg kan se på børnene at de syntes det er mega sjovt og de stiller sig alle i kø for at få hjælp. Der er en af børnene der ikke kan lyne sin flyverdragt, jeg kan se det er fordi kraven er bukket ind i flyverdragten, så jeg siger nu skal du bare se her jeg gør bare sådan her, jeg tager fat i kraven og folder den ud, rykker ham i ørene og roder ham i håret og siger så, "prøv nu". Drengen lyner nu selv flyverdragten op, han kigger op på mig, vi har øjenkontakt og han griner. Alle børn fik tøj på, uden der var nogle der blev frustreret/kede af det, trods det ikke plejer at være mig der hjælper dem. Alle børn får tøj på og er klar til at lege videre ude på legepladsen."

En praksis fortælling fra Bulderbo

I Bulderbo ser vi at læring dække bredt, det sker igennem leg, relationer, planlagte pædagogiske aktiviteter, samt i samspillet mellem voksne/børn, barn/barn og børn/børn. Vi ser at læring foregår på mange niveauer, børnene gør selv noget ved de input, stimuleringer, oplevelser de møder – derfor mener vi at læring er noget børn tilegner sig. Læring ser vi have de bedste betingelser når det er med børnenes interesse. Læring foregår i relationen til andre og bedst under gode betingelser så som god stemning hvor barnet er glad, motiveret og tryk.

I Bulderbo mener vi også at for at et barn skal kunne tilegne sig en læring, er det vigtigt at barnet får dannet relationer til andre børn i børnefællesskabet, det kan være igennem en leg, som et af børnene foreslår – fx legen: *kom hjem alle mine kyllinger*, hvor børnene vælger den rolle de har lyst til at være, og når den voksne er deltagende, kan den voksne hjælpe og guide børnene igennem legen. Børnene lærer og ser hvordan legen skal leges og lære af hinanden, ved at se hvad der gøres i forhold til rollerne.

Læring kan også ske igennem, at den voksne sætter en aktivitet i gang, Den voksne kan her opmuntre børnene til at være en del af legen og invitere børnene til at være medaktører. Børnene får hermed hjælp til selv at udvikle legen og begynde at snakke sammen om hvad de skal i legen, mens den voksne får en birolle i legen, men stadig er med fra sidelinjen.

Læring foregår i alle dagens situationer, rutiner som fx i vores spisesituationer, i garderobesituationen, når barnet bliver skiftet på puslebordet, gennem barnets egne lege. I Bulderbo justerer vi vores fysiske læringsmiljøer, alt efter hvilke børnegrupper vi har.

Læring sker også ved at børn i forskellige aldersgrupper er samlet, de mindste kan lære af de større, det drejer sig om hvilket læringsniveau barnet er på og om at komme fra det ene læringsniveau til det næste.

En pædagog sidder på gulvet inde på en af børnehavestuerne:

To drenge kommer hen til mig med en bog om dyr, de slår op på en side med en giraf og begynder at brøle. Jeg forklarer dem, at giraffer faktisk ikke brøler og fortæller drengene, at giraffer spiser blade fra træerne med deres lange blå tunge. Drengene lytter interesseret. Jeg fortæller dem, at girafferne vikler deres tunge rundt om grenen og trækker bladene af. Vi snakker om hvor høje giraffer er, hvad de laver og hvordan de lyder, det er en super hyggelig snak og drengene ved nu lidt mere om giraffer :-)

En praksis fortælling fra Bulderbo

Børnefællesskaber:

I Bulderbo arbejder vi ud fra en fællesskabende pædagogik.

Det er os som voksne, der har ansvaret for at justere og tilpasse rammerne, så det enkelte barn føler at det er en del af det sociale fællesskab. Det kan være det selvvalgte fællesskab hvor børnene selv har valgt en vennegruppe eller det voksenunderstøttende fællesskab, hvor de voksne har hjulpet barnet ind i gruppe.

Det kan også være en aktivitet igangsat af en voksen, hvor der er taget udgangspunkt i barnets interesse, hos det enkelte barn som har brug for lidt ekstra hjælp til at komme ind i fællesskabet. Den voksne kan ofte trække sig fra aktiviteten og observere fra sidelinjen, og hjælpe og inspirerer når der er behov for det. Det er fællesskab med andre børn og voksne at barnet udvikler sig, hvorfor børns sociale relationer og venskaber er vigtige.

Vi ønsker at børnene er ligeværdige i legen og i fællesskabet i Bulderbo. Og at vise de andre børn hvilke kvaliteter og kompetencer det enkelte barn i fællesskabet har, i forhold til hvad barnet har og kan bidrage med. Vi giver børnene fælles oplevelser, som de kan dyrke og bygge videre på sammen. Vi deler børnene op i alder og laver aktiviteter der skaber et sammenhold og et fællesskab.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Bulderbo deler vi børnene op i små grupper dagligt. Det er både legegrupper og aktivitetsgrupper.

I børnehaven samles børnene i aldersopdelte grupper 2 gange om ugen – mandag og fredag ”Store gruppen”, ”Mellemgruppen” og lille gruppen”.

Tirsdag er vores udedag – her er der fokus på sociale relationer på tværs af grupperne. På udedagen er der planlagte aktiviteter primært med fokus på natur, science og udeliv. Onsdag og torsdag er der aktiviteter på stuen eller ture ud af huset. Også her, bestræber vi os på at dele børnene op i mindre grupper.

I vuggestuen er der også fokus på at opdele børnene i mindre grupper, både formiddag og eftermiddag.

Når vi har fokus på små grupper, skabes også mere voksen tid til det enkelte barn. Når der er mindre antal børn om den voksne får det enkelte barn derved større mulighed for opmærksomhed og samtaleid med den voksne. Dette skaber større grobund for det gode læringsmiljø, for opbygning af relations opbygningen mellem voksen og barn og også mere ro omkring barnet som typisk er i institutionen i mange timer hver dag.

I løbet af dagen sætter vi ord på barnets intentioner, handlinger og styre legen, så børnene ser, oplever og lærer at forstå hinandens hensigter og handlinger. Derved oplever vi også at barnet lærer at forstå sig selv bedre.

I løbet af hele dagligdagen, er der en masse hverdagsrutiner som er en stor del af børnenes læringsmiljø. Her ses både spisesituationer, garderobe og samling.

Spisesituationerne er et vigtigt læringsmiljø, da det er her vi har nogle gode mødeøjeblikke med børnene og kan snakke med dem om, hvordan vi kan få en hyggelig frokost, hvad smager maden af, knaser den er den blød o.s.v. prøve at smage noget nyt

Når spisesituationen er slut, skal børnene selv rydde deres eget service, bestik og glas op på rullebordet og lære her om affaldssortering.

I Bulderbo er vi beviste om det pædagogiske læringsmiljø i aktiviteterne, lege, rutinesituationer, i sproget og generelt i vores samvær med barnet. Vores fysiske læringsmiljøer skaber tydelighed for lege og fordybelse og koncentration.

Stuerne er opdelt i legemiljøer der passer til den børnegruppe vi har og deres alder. Indretningen kan ændre sig, alt efter hvad børnene er optaget af fx hvis en børnegruppe er meget optaget af vilde dyr, vil personalet forsøge at understøtte interessen med et junglehjørne med planter, træstubbe og måske indkøbe flere forskellige dyr. Det kan også være, der bliver sat en lille reol op med bøger om vilde dyr.

Her vil medarbejderne typisk også inddrage uderummet, så man kan tage en kasse med vilde dyr med ud på legepladsen og genskabe junglen herude.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Når barnet starter i vores vuggestue, udvides kredsen af voksne som barnet skal finde tillid til og tryk ved.

Her er det personalets og forældrenes indsats helt nødvendig, for at dette kan etableres. Dette gør vi ved at indkøre barnet sammen med en af forældrene, i det tempo barnet er tryk ved. I denne indkøring får vi de nødvendige informationer der er om det pågældende barn og dets forældre. Efter et par måneder afholder vi en indkøringssamtale med forældrene for at høre hvordan de syntes indkøringen var og hvordan de på da værende tidspunkt syntes at det går fx med samarbejdet med os personale, med barnets tryk, trivsel mm. I vuggestuen får barnet og dets forældre tildelt en kontaktperson. Under dette møde bliver der fortalt om barnets opstart fra personalets synsvinkel, en beskrivelse af dagligdagen på stuen, om barnets søvn, barnets selvhjulpethed omkring spisning, tøj mm. Vi mener at barnets størst mulighed for trivsel sker ved et godt, ligeværdigt og tillidsfuldt samarbejde mellem barnets hjem og institutionen.

Der er også en indkøring for barnet når det skal starte i børnehaven, især hvis det ikke først har gået i vuggestuen hos os, men fx kommer fra dagplejen, og derved ikke kender huset og de voksne samt nogle af de øvrige børn i børnehaven.

I efteråret 2023 vil vi begynde at tage på besøg i hjemmet, som en del af vores modtagelse af nye børn og familier

Når barnet bliver afleveret af dets forældre om morgenen ønsker vi en kort beskrivelse af barnets morgen, så vi møder barnet der hvor det er den pågældende dag og bedst muligt kan tilgodese barnets behov lige nu og her. Ligeledes ønsker vi øvrige oplysninger fra hjemmet som er relevante for vores forståelse, medfølelse for barnet – dette kan fx være store og små ting, så som hvis der er skilsmisse i familien, et kæledyr er dødt. Ligeledes ønsker personalet at kunne overlevere en kortere fortælling af barnets dag i institutionen, når det hentes – det kan fx være omkring hvad barnet har deltaget i af pædagogiske aktiviteter, hvordan det har sovet og spist, hvordan barnets humør og almene trivsel og tilstand har været.

I Bulderbo forsøger at få skabt en tryk overgang mellem barnets tid i vuggestuen og over til børnehaven, fx med genkendelige strukturer. Derfor fortsætter dette fokus på barnets trivsel og læring, samarbejde med barnets forældre mm. Når barnet starter op i børnehaven. Vi ønsker også at dette bliver en behagelig overgang for barnets forældre, ved at de føler sig informeret, hørt og forstået – samt at de oplever at vi ser deres barn. Vi har som voksne omkring barnet brug for den viden og kendskab forældre har til sit eget barn og bruger denne kendskab i vores forståelse af barnet – selv om vi også kommer til at opleve og se barnet på øvrige måder end forældrene gør.

For i institutionen er barnet en del af et fællesskab som forældrene ikke har mulighed for at opleve på samme måde. Denne viden om barnet er gensidigt, vigtigt for begge parter for at barnet opnår de bedste forudsætninger for trivsel, udvikling samt læring.

Vi opfordrer altid forældre til at kontakte os på telefon, at få et møde med os omkring barnet, hvis der er nogle bekymringer, større spørgsmål mm. som kræver mere tid end den korte samtale ved aflevering og afhentningssituationen.

Udover den daglige dialog tilbydes generelle trivselssamtaler og en samtale når barnets skal til at starte i SFO og skole.

I Bulderbo benytter vi TOPI, som er et pædagogisk redskab, hvor vi vurderer barnets trivsel og udvikling. Hvis disse vurderinger giver anledning til bekymring, indkalder vi forældrene til et dialogmøde.

For forældre med børn i Regnbuen, afholdes der årligt et statusmøde, hvor barnets forældre, personale og PPR gennemgår barnets handleplan og vurderer og denne skal reguleres samt om Regnbuen fortsat er den korrekte placering af barnet.

I hele institutionen benytter vi os af skriftlig dialog med forældrene via Aula.

Aula er et digitalt netværk hvor forældre og personale kan give hinanden beskeder – fx, ferie, fridage eller sygdom. På Aula deles også nyhedsbrev fra ledelsen, samt billeder og små fortællinger fra hverdagen. På denne måde får forældrene et lille indblik i barnets hverdag og dette kan bl.a. bruges til dialog derhjemme.

I Bulderbo har vi en forældrebestyrelse, der består af forældre med børn i de forskellige afdelinger, en medarbejderrepræsentant og dagtilbudsleder.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Bulderbo arbejder vi ud fra en fællesskabende pædagogik og det er vores ønske og mål, at alle børn oplever sig selv som en del af et børnefællesskab.

Når et barn befinder sig i en udsat position, kan barnet have svært ved at indgå i lege. Vi kan opleve at barnet er trist eller ofte kommer i konflikt.

Der kan være flere årsager til at et barn, kan komme i en udsat position. Barnet kan være i en følelsesmæssig sårbar periode, måske oplever barnet vanskeligheder i institutionen eller i hjemmet: det kan være udskiftning af en yndlings voksen i institutionen, ens bedste legekammerat er flyttet, skilsmisse, sorg mv. Når vi eller forældrene oplever, at et barn befinder sig i en udsat position, ligger vi vægt på at have et tæt samarbejde mellem institution og barnets hjem.

Det er vores erfaring i Bulderbo at børn i udsatte positioner ikke er en konstant tilstand. Vi ser det som vores pædagogisk opgave at ændre på omgivelserne og den måde læringsmiljøerne tilrettelægges, således det giver muligheder til forskellige børn.

Læringsmiljøet kan fx justeres ved at lave en mindre spisegruppe. Nogle børn kan have brug for en pause i løbet af dagen væk fra de mange input og støj. De voksne kan hjælpe de andre børn til at få øje på det andet barns legepotentiale ved at lave en struktureret legegruppe. Et barn der ikke bryder sig om at sidde tæt på andre, kan måske bedre deltage i samlingen, hvis det får lov at sidde lidt udenfor rundkredsen og deltage på afstand. Et barn kan i en periode have brug for at være ekstra tæt på en voksen for at føle sig rigtig tryk.

For at sikre os, at vi ikke overser et barn der befinder sig i en udsat position eller mistrives anvender vi den tidligere omtalte metode TOPI.

TOPI benyttes som en trivselsmåling for os, det pædagogiske personale, som vi foretager årligt på alle børn og efter behov ved bekymring for et barn. Denne screening placerer barnet i farverne: grøn, gul eller rød. Den gule farve er bekymrende, rød er meget bekymrende og hvor grøn viser at der ikke er noget at bekymre sig om i forhold til barnets trivsel samt udvikling.

Hvis resultatet bliver gult eller rødt ønsker vi i samarbejdet med barnets forældre at lave nogle fælles tiltag, der kan hjælpe barnet. Nogle gange kan det være nødvendigt at personalet opstarter samarbejde med PPR og forældrene, en anden mulighed som personalet har er at benytte *distrikts-møderne* under Stevn's Kommune. Her kan personalet modtage ekstra styrket vejledning

fra andre faguddannede kollegaer i Kommunen også fra andre faggrupper så som psykologer, talepædagoger med flere.

Regnbuestuen i Bulderbo: børnene fra Regnbuestuen inkluderes så vidt det er muligt, i det almene børnehavetilbud. Det kan feks være ved at deltage i de aldersopdelte aktiviteter, på ture ud af huset, eller i mindre legegrupper, hvor børn fra det almene tilbud er på besøg på Regnbuestuen.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Overgangen fra børnehaven til SFO og skole er noget der fylder meget i storebørns-gruppen. Det er meget spændende for dem. Vi samarbejder med den lokale skole, som hedder Hotherskolen. Vi har i Bulderbo for nylig udarbejdet en konkret handleplan for dette samarbejde. Planen indeholder bl.a. besøg på tværs mellem institution og skolen, brobygningsskemaer og overleveringsmøder. Dette samarbejde tager udgangspunkt i både barnet, forældre og personalet.

Hotherskolens SFO starter et forløb i april mdr. hvert år, dette forløb bliver kaldt for *spirene*. Dette er et førskoleforløb for dem, der skal begynde i skole efter sommerferien i august mdr. hvert år.

I børnehaven samler vi vores *storebørns-gruppe* i april måned, det er børn fra begge børnehavestuer. Vi arbejder målrettet i denne gruppe med at skabe nysgerrige og modige børn, der føler sig trygge og klar til at starte i skole. Vi tager højde for deres forskellige udviklingstrin og imødekommer det enkelte barn der hvor det er. Denne gruppe mødes en gang om ugen og der laves aktiviteter med fokus på fællesskabet og venskaber, på barnets koncentration og fordybelse samt selv-værd.

Børnenes forældre bliver informeret om aktiviteterne på *Aula* og vi opfordrer jævnligt til at forældrene arbejder videre med lignende lege og aktiviteter i hjemmet – som en slags samtale dialog med deres børn. Forældrene bliver inviteret til møder omhandlende deres barn i forhold til skolestart. Vi tager udgangspunkt i et brobygningsskema som bl.a. handler om barnets sociale udvikling, kommunikative udvikling osv. Og for at se på om barnet er klar til skole, eller er der noget der skal arbejdes med først – og derved fx skoleudsætte barnet.

Til de forældre som vælger en anden skole end Hotherskolen, tilbyder vi af disse forældre selv kan aflevere det udfyldte *brobygningsskema* til den pågældende skole som de vælger. Personalet fra SFO én kommer altid på besøg i børnehaven i Bulderbo i januar måned for at hilse på de børn, der skal være *spirebørn*. Ligeledes besøger vi SFOén og *storebørns-gruppen* i den anden institution – hvor nogle af disse børn kan blive vores børns fremtidige klassekammerater. Herigennem får børnene også kendskab til de nye voksne som de snart skal flytte over til.

I 2023/2024 deltager vi, sammen med vores nabo institution i et pilotprojekt om brobygning og overgangsbeskriver.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Bulderbo ligger i udkanten af et parcelhuskvarter. Der er mange stisystemer, der gør at vi kan komme sikkert rundt i hele Hårlev. Vi er næsten nabo til Byskoven, der er velegnet til ture i små eller større grupper. Her kan vi altid undersøge skovens fænomener på alle årstider. Ligeledes er der mulighed for løb og bevægelse rundt i den lille skov. Bag Bulderbo er der engområde, å og en dejlig bakke- også her er der mulighed for natur og bevægelse.

Der er også flere legepladser i lokalområdet, som vi benytter som udflugtsmål.

Vi bor tæt på stationen og har mulighed for at tage på tur med tog og bus ud i den stevnske natur eller besøge Køge, som ligger tæt på.

Vi råder ligeledes over to christiania cykler, som kan bruges til ture ud af huset.

I Hårlev ligger også det lokale bibliotek, som vi kan benytte som udflugtsmål, samt til at hente bøger om det, der rører sig i børnegruppen lige nu. Biblioteket er altid søde og hjælpsomme til at komme med gode forslag. I 2024 vil biblioteket blive omdannet til et Børnekulturhus, det glæder vi os meget til at benytte.

Vi har et godt samarbejde med Hårlev borger- og erhvervsforening, hvor børnene malet julekugler til byens juletræ.

Vi har et ønske om et samarbejde med byens plejecenter om fx besøg, lucia optog mv. Vi vil ligeledes gerne blive bedre til at udnytte byens idrætshal og evt lade den indgå i brobygningsaktiviteter til sfo sammen med vores nabo institution.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Bulderbo er det målet at det enkelte barn lærer at kende sig selv, dets følelser, reaktioner og kompetencer og blive et selvstændigt menneske, som udvikler sig på det personlige plan. Vi lægger stor vægt på at skabe trygge rammer, hvor tillid og respekt for det enkelte barn, danner grundlaget for et udviklende og kreativt læringsmiljø. Vi vil understøtte, at alle børn udvikler selvværd, selvtillid og engagement, livsduelighed og gåpåmod. For at opnå det, er det for os vigtigt, at barnet føler sig trygt og er i god trivsel.
Møde barnet der hvor det er..

Vi er bevidste om børnenes individuelle udvikling og færdigheder og tilpasser udfordringer og aktiviteter ud fra barnets nærmeste udviklingszone, så de har modet og lysten til at fortsætte. Vi hjælper og støtter det enkelte barn i at sætte ord på egne og andres handlinger, ønsker og følelser. fx, under samling, hvor barnet kan være i centrum og vælge en sang eller tælle antal børn og voksne.. Her opnår barnet følelsen af at blive set, hørt, respekteret og betydningsfuldt og føle sig som en del af et større fællesskab.

I Bulderbo arbejder vi på tværs af alder, køn, social og kulturel baggrund for at understøtte børnene i at udforske og lære sig selv og hinanden at kende og hjælpe og høre på hinanden. Et eksempel at barnet tør at stå frem, under samling, vente på tur, lytte til hinanden, konfliktløsning ved at bruge sproget, blive selvhjælpen mm. vi motiverer, guider og støtter børnene på en anerkendende måde og udstråler og udviser en positiv forventning om, at vi har troen på, at børnene kan selv.

Gennem vores opmærksomhed, nærhed og anerkendelse, arbejder vi med den alsidige personlige udvikling gennem ligeværd, respekt og anerkendelse på de individuelle behov og forskelligheder, som børnene har - med fokus på børnenes stærke sider. Samtidig er vi bevidste om, at vi er rollemodeller for børnene.

vi hjælper børnene til at indgå i legefællesskaber ved at dele dem op i grupper, så børnene "opdager" hinanden og på den måde få nye venskaber. Vi deltager i legen, guider ved uenighed ved at hjælpe dem med at afkode og sætte ord på egne og andres følelser og handlinger. Vi opmuntrer og opfordrer børnene til at hjælpe hinanden. fx i garderoben med at tage tøjet af og ved oprydning både inde og ude.

Vi vil løbende evaluere på vores daglige rutiner og være nysgerrige på hvad der fungerer og gøre mere af det, så unødige konflikter blandt børnene opstår. fx hvem og hvor mange børn kan være i garderoben sammen.

Vi understøtter og sætter en tryk ramme for børnene, så de kan udvikle selvværd og selvtillid gennem relationer og samspil barn/voksen og barn/barn. Det gør vi med at være troværdige og nærværende i samspillet. fx hilse og byde børnene velkommen, når de kommer i børnehaven og spørger ind til dem, så de føler sig set og betydningsfulde.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Det er vores opgave at skabe et inkluderende miljø, hvor alle bliver anerkendt og set, og hvor alle børnene lærer at inddrage og respektere hinanden. For at børn udvikler deres sociale kompetencer bedst muligt, er det vigtigt, at de er omgivet af voksne, der støtter og guider dem i, hvordan man navigerer i sociale sammenhænge.

Vi er bevidste om at vi voksne er rollemodeller for børnene. Derfor tilstræber vi en anerkendende omgangstone, både blandt voksne og børn.

I vores daglig dag inviterer vi barnet til at være aktiv deltagende ved fx at sætte os ned og være nærværende i børneinitieret aktiviteter. Vi er meget bevidste om vigtigheden af, at børnene trives i gruppen og sammen med os som personale. Vi er tydelige og skaber rammer og struktur, der skaber tryghed hos både børn og forældre.

Vi guider og støtter op om barnet i en konflikt ved, at være lyttende og spørgende, for derefter i fællesskabet at finde en handlemulighed.

Børn udvikles hvis de har en tryk voksen til at støtte og vejlede dem i deres legerelationer. Den voksen kan sætte aktiviteter i gang og give inspiration til, hvilke lege der kan leges, så børnene efterfølgende selv kan starte en leg sammen fx leg i dukkekrogen eller indkøbsleg. Den voksne støtter og guider børnenes interaktion og relation og evt hjælpe med at udvide legen – tilføje nye elementer til legen.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi er bevidste om, at sprog og kommunikation er en del af alle dagens samspil, rutiner, lege og aktiviteter. Børn tilegner sig sprog i samspil med nærværende voksne og i legerelationer med andre børn.

Børn, der mestre sproget, har nemmere ved at indgå i børnefællesskaber og lege, de har bedre forudsætninger for at præsentere deres tanker, ideer, følelser og forhandle sig til en plads i legen.

Det lille barn har været i gang med at tilegne sig sprog længe før det siger sit første ord. Barnet kommunikerer ved fx øjenkontakt, blikretning, pludre og gestik. Vi har fokus på at skabe opmærksomhed, hvor kigger barnet hen? Hvad kan vi undersøge sammen? Den voksne tager udgangspunkt i barnets interesse og italesætter det. Herved får barnet gode erfaringer med at kommunikere. Efterhånden vil det tilegne sig sprogforståelse samt ord og sætninger, endelig begynder barnet så småt at kommunikere med ord. De voksne er dermed sproglige rollemodeller, som barnet kan hente ord og sætninger fra. De voksne understøtter også barnets sprog, når de leger med børnene og hjælper børnene til at bruge sproget, når de leger med hinanden.

Nogle gange udvælger vi aktiviteter med henblik på at styrke den sproglige udvikling. Fx dialogisk læsning, spil, rim og remser, lyd skelneevne, udtale eller hukommelse, dette har kun en effekt, hvis det opleves meningsfuldt for barnet og der er en legende tilgang.

Når vi læser med børnene, er det udover en litterær oplevelse også at få kendskab til at der findes skriftsprog. Alfabet, bogstaver og tal findes også som udsmykning rundt i huset.

Vi præsenterer børnene indirekte og direkte for skriftsprog. Vi vil gerne pirre deres nysgerrighed. På skuffer legekasser mv bruges skriftsprog. Børnene lærer hurtigt at genkende deres eget navn.

Sproget er sammen med sociale færdigheder en vigtig brik i at opnå deltagelsesmulighed i legen. Det er også i legen, at barnet kan øve sig i at bruge sproget, ligeledes er sproget med til at udvikle legen. Det er, som skrevet i afsnittet om leg, af stor betydning, at de voksne hjælper barnet ind i legen. Hvis barnet har svært ved at kommunikere, må den voksne blive i legen og støtte barnet i at udvikle legefærdigheder og kommunikere med de andre.

Et barn kan have specifikke sproglige vanskeligheder. Fx flersprogede børn, udtale, dårlig hørelse, social udsathed. I Børnehaven Bulderbo har vi et tæt samarbejde med pædagogisk psykologisk rådgivnings (PPR) talepædagog, der kan teste, vejlede eller selv give taleundervisning. Hvis personalet har en bekymring om et barns sprog, bliver der lavet en sprogvurdering. Hvis sprogvurderingen bekræfter bekymringen, indkaldes talepædagogen.

I Bulderbo samler vi de børn der kan have gavn af lidt ekstra kvalitativ sprogstøtte i en sproggruppe en gang om ugen. Her er gruppen mindre og der er mere fokus på det enkelte barn. Børn med svære udtalevanskeligheder kan blive henvist til talepædagogens sproggruppe i familiehuset.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Bevægelse handler om børns aktive udforskning af verden og kroppens muligheder såvel alene som sammen med andre børn og aktivt pædagogisk personale i et inkluderende børnefællesskab og i samspil med de fysiske omgivelser ude og inde.

I institutionen har vi adgang til et motorikrum, hvor der er gode muligheder for at børnene kan udfolde sig kropsligt på mange forskellige måder. Der bl.a. er ribber, rutsjebane, samt mulighed for at hænge sansegynge og hængekøjer op.

Der er også musikinstrumenter som trommer, rasle æg og bjælder og andet.

Motorikrummet står for en større opgradering i efteråret 2023

Omkring vores måltider bliver sanserne aktiveret, når der duftes, smages og det vi ser. Maden er æstetisk, indbydende og varierende. Det er et pædagogisk måltid, hvor personalet også spiser med og er med til at opmuntre til at smage på nye spændende ting.

Vi har en dejlig stor kuperet legeplads, som vi er ude på hver dag.

Her er en masse forskelligt underlag, som fliser, græs, grus, barkflis og jord. Der er flere bakker, store og små. Der er bl.a. sandkasser, rutsjebaner, legehuse, og bålplads.

Vi er meget bevidste om at vi er rollemodeller, og er derfor også med til at cykle, løbe op og ned ad bakken, gynge, lege med mudder og spise sandkager.

Vores nærmiljø består af en masse dejlig natur. Vi går ofte ture til Baunehøj og skoven omkring, legepladserne, engen og byskoven. Vi bruger naturen som et rum for udfordring og udvikling af motoriske færdigheder.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Naturen og selve udelivet er fantastiske læringsrum. I Bulderbo gør vi brug af disse på legepladserne og på ture rundt i lokalområdet.

Vi har et stort legepladsområde, som består af grønne områder med små bakker, træer og hygekroge.

Legepladsområdet er opdelt i to mindre områder og et stort område. Det ene område er målrettet vuggestuen og det andet er i forlængelse af Regnbuehuset, så børnene herfra har mulighed for at trække sig tilbage, hvis den store legeplads er for overvældende.

På børnehavens legeplads har vi også flise områder, hvor der er bordbænkesæt, terrassevarmer og opsat læhegn - hvor vi ofte spiser og er kreative med børnene. Vi benytter mange naturmaterialer i vores kreative aktiviteter. Kogler, kastanjer, pinde, fuglebær, sten, blomster mm.

I 2023 er vores legeplads blevet udvidet med et udeværksted, hvor vi kan se nærmere på de ting vi finder på legepladsen, der kan tegnes og males og planen er, det også skal danne ramme for et lille træværksted.

I bålhytten laver vi jævnlige bål og af og til bliver der lavet suppe, kogt vand til te eller bagt fladbrød. Her får børnene indsigt i friluftslivet. Vi synger sange og fortæller historier om bålet.

I naturen er der plads til alle og "højt til loftet". Der er mulighed for de vilde og voldsomme lege, men også til fordybelse, hulebyggeri og hygge under en busk. Det er også i naturen, at vi lærer om årstiderne, om sanserne og hvor vi udfordrer vores motorik.

Naturen kan også være omdrejningspunktet når vi snakker science. Hvad sker der, når vi hælder vand i en spand, når det er frostvejr? Hvad blæser hurtigst? En tot vat eller en sølvpapirskugle? Vi undersøger og leger små forskere.

Vi bruger jævnlige vores naturbøger og digitale medier til at søge ny viden, samt finde svar på diverse spørgsmål. Hvad spiser en regnorm? Hvor mange år kan en frø blive? Hvordan ser lava ud?

Eksempel

i sommerferien har Bulderbo om natur, udeliv og science.

Børnehaven går en dag en tur over til et stort græsområde, hvor der også er en stor bakke.

Alle skal lægge sig ned i græsset og kigge på at skyerne bevæger sig og snakke om hvad de forskellige skyer ligner. Børnene ligger stille i ca. 5 min., hvor de betragter skyerne.

Science: *en eftermiddag hvor børnehaven på legepladsen finder pædagogen nogle plastikkopper frem til en gruppe drenge. Hun fylder vand i dem og beder nu drengene om at finde nogle små ting, som de skal bytte i kroppen. De skal nu lade kopperne stå udenfor hele natten. Næste dag til formiddagssamlingen går pædagogen ud på legepladsen og henter kopperne. Drengene får hver deres, som de skal se hvor meget de er frosset til i løbet af natten. De viser dem frem til resten af stuen. Bagefter sætter de dem uden for, og leger videre med det frosne ting senere på dagen.*

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kultur er mange forskellige ting. Det kan være traditioner i huset, såsom fastelavn, påske, bedsteforældredag, bag for en sag, julen osv.

På disse forskellige tider af året snakker vi med børnene om baggrunden, historierne og generelt hvorfor vi har fokus på disse traditioner. I den forbindelse inddrager vi lokalmiljøet. Biblioteket bliver flittig brugt og til jul inviteres vi til julegudstjeneste i kirken.

Kultur er også årets gang og dagens gang. Vi holder dagligt samling, hvor børnene skiftes til at være i centrum og være den der er på, og der er plads til forskellighed og mangfoldighed. Temaerne til samling kan tage udgangspunkt i fokusord, rim og remser, årstiderne, forskellige lege, sange osv. Dette er med til at skabe et fællesskab i børnegruppen, som også opleves på fælles ture og når huset har fokus på et fælles emne.

Når vi arbejder med vores fælles emne, så har vi ofte fokus på de kreative processer, hvor processen er vigtigere end produktet. Vi vægter at børnene får fingrene i forskellige materialer. Pap, lim, silkepapir, ler, maling, papmache, trylle-dej, osv. Sanserne skal stimuleres og fantasien styrkes.

Der er både plads til tilrettelagte processer, men også processer der følger børnenes spor og interesser.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi benytter stuemøder og personalemøde til at evaluere vores pædagogiske praksis.

Vi er i gang med at afprøve en ny evalueringsform, for at se om det er den rigtige for os.

Formen tager både udgangspunkt i dialog, skriftlig evaluering, samt synlig evaluering for forældre.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Fremadrettet skal evaluering foretages løbende igennem året, så der arbejdes kontinuerligt med evaluering som en del af den pædagogiske praksis.